

Nikolaj V. Gogolj. REVIZOR

1. AVTOR, NASLOV, ČAS NASTANKA, OBLIKA DELA

Gogolj se je rodil 20. marca 1809 pri Poltavi v Ukrajini. Študiral je v Petersburgu, kjer je kasneje delal kot državni uradnik. Nekaj časa je tudi predaval zgodovino na peterburški univerzi. Službo pa je kmalu opustil in se povetil književnosti. Predvsem je uspel z zgodbami iz ukrajinskega življenja. Takratni književniki so ga zelo cenili. Bjelinski je o njem dejal, da je najbolj nenavadno odkritje v ruski književnosti. S Puškinom je delal pri časopisu Sovremennik. Tedaj so uprizorili tudi njegovo prvo komedijo Revizor. Kasneje je potoval po Nemčiji, Italiji in Franciji. V tem času je izdal tudi prvi del romana Mrtve duše. Bil je tudi v Rimu, kjer je zapadel v versko mistiko. Po potovanju v Jeruzalem se je odrekel vseh prejšnjih del in sežgal drugi del Mrtvih duš. Zadnja leta je preživel v Moskvi, kjer je 21. februarja 1852 umrl.

Revizo: začetek pisanja 1835 na idejo Puškina, ki so ga v nekem mestu imeli za tajnega revizorja, prvič uprizorjeno v gledališču Petersburg 1836 v carjevi prisotnosti (po njegovi zaslugi delo ni zasegla cenzura, saj je bil navdušen in je ogled svetoval tudi svojim ministrom). Je komedija v petih dejanjih.

2. DOGAJALNI PROSTOR IN ČAS:

Nekje na ruskem podeželju v nekem mestecu, takratni čas

3. KNJIŽ. OSEBE, NJIHOV ZNAČAJ, DRUŽB. POLOŽAJ, ŽIVLJ. NAZOR:

Ivan Aleksandrovič Hlestakov: je mlad (okoli 23 let) uradnik, ki pa raje kocka in uživa, kot da bi delal. Je lahkomišeln in ljubitelj dobre pijače, hrane in lepih žensk. Nima moralnih načel, vse je podrejeno trenutku in uživanju. Tudi postavlja se rad in izmišlja laži, a osnovni nesporazum, da je revizor, ni izšel iz njega - sprejel je le igro okoli sebe in jo polno izkoristil.

-mestni glavar Anton Antonovič Skvoznik-Dmuhanovski: je izkušen (30 let na položaju) in zvit prvi mož v mestu, kjer vlada korupcija, obrekovanje in nasilje, ker on to dovoli. Dovolj pa seveda do neke meje - »Pazi se, več jemlješ kot ti gre po činu!«, pravi policaju, ki je ukradel trgovcu cel kos sukna. Je pohlepen (jemlje trgovcem blago) in krut tiran do svojih podrejenih (telesna kazen, nasilno pošiljanje k vojakom), do nadrejenih pa je ponižen sluga, ki klečeplazi pred njimi, da ohrani položaj. Ker si obeta zeta, ki je vpliven, pokaže svoje častihlepje: sanja o tem, da bo postal general...

sodnik Ljapkin-Tjapkin: prebral naj bi »celo« pet ali šest knjig, zato uživa med ostalimi velik ugled (ki knjig sploh ne pogledajo). Svoje delo ne jemlje resno, v uradih gojijo gosi, on raje lovi in se ne meni za sodne spise. Njegov član sodnega zbora je kronični pijanec, kar tudi ruši sliko ugledne ustanove.

uradnik Zemljanka - naj bi skrbel za bolnike v zavodih, a se raje okorišča

in jim daje slabo hrano. Cinično ugotavlja, da »komu je namenjeno umreti, bo pač umrl« in brez pomislekov ovadi poštarja in sodnika pri domnevnem revizorju.

4. TEMA IN PROBLEM DELA:

Medsebojni nesporazum v identiteti privede do komičnih zapletov in osmešenja podkupljivih in pokvarjenih uradnikov ruskega podeželskega mesteca. Gre za družbeno satiro in napad na rusko birokracijo.

5. POSEBNOSTI V ZGRADBI, JEZIKU IN NAČINU IZRAŽANJA:

Za zgradbo pravijo, da je res vzorna.

- zasnova: pismo o tajnem prihodu revizorja
- zaplet: Dobčinski in Bobčinski sporočita, da je revizor v mestu
- vrh: Hlestakov »naklada« o svojem življenju v mestu
- razplet: branje Hlestakovega pisma prijatelju
- razsnova: sporočilo žandarja, da je prišel pravi revizor, zaključí se z nemim prizorom.

Marsikateri motiv je uporabil že Moliere, toda tu ne gre za ljubezenske spletke in tu pozitivnih oseb ni. Gogolj se je zavestno odločil za to, saj želi, da se gledalec zamisli ob negativnih lastnostih oseb in vpraša, ali ima tudi on te lastnosti.

6. OSEBNO RAZUMEVANJE IN VREDNOTENJE DELA:

Glavni junak, ki je popolna zguba, je spoznan za revizorja in iznajdljiv kot je, izkoristi situacijo. Podkupljivi uradniki so ob denar samo zato, ker predvidevajo, da je tudi on podkupljiv. Dajejo mu denar, ker želijo ohraniti položaj. Vsi po vrsti ostanejo osmešeni, ko mislijo, da so že prestali revizorjev pregled-prava mora šele pride!

Hlestakov s svojim širokoustenjem in pridobivanjem »posojil« uspešno vodi z nos vse veljake in jim vzbudi častihlepne želje, ki se razblinijo kot milni mehurček... Kdor vara in krade, bo prevaran in okraden, bi lahko rekli.

To delo mi je zelo všeč, saj gre za komedijo in menim, da je preko komičnih situacij vedno lažje sporočiti resnico kot preko tragičnih. Ko se smejimo junakom v tem delu, se smejimo tudi svojim napakam, torej se jih zavedamo.

7. IZBRANI ODLOMEK ALI PRIZOR:

Mnogi prizori so mi všeč, najbolj mogoče prizor, ko berejo pismo (8. prizor, 5. dejanje), ki poruši vse iluzije vrlih spletkarjev.